



**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Мельника Віталія Павловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 132¹, примітки до цієї статті Кодексу України про адміністративні правопорушення

Київ
21 жовтня 2026 року
№ 290-3(II)/2026

Справа № 3-240/2026(487/26)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Городовенко Віктор Валентинович – головуючий,
Первомайський Олег Олексійович,
Різник Сергій Васильович – доповідач,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Мельника Віталія Павловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 132¹, примітки до цієї статті Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Заслухавши суддю-доповідача Різника С.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Мельник В.П. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/487 від 7 вересня 2026 року) перевірити на відповідність статтям 8, 61, 64 Конституції України (конституційність) частину другу статті 132¹, примітку до цієї статті Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – Кодекс).

Згідно зі статтею 132¹ Кодексу „перевищення встановлених законодавством габаритно-вагових норм під час руху великогабаритними і великоваговими транспортними засобами автомобільними дорогами, вулицями або залізничними переїздами –

тягне за собою накладення штрафу в розмірі: п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян – у разі перевищення встановлених законодавством габаритно-вагових норм від 5% до 10% включно; однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян – у разі перевищення встановлених законодавством габаритно-вагових норм понад 10%, але не більше 20%; двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян – у разі перевищення встановлених законодавством габаритно-вагових норм понад 20%, але не більше 30%; трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян – у разі перевищення встановлених законодавством габаритно-вагових норм понад 30%“ (частина друга).

Відповідно до примітки до статті 132¹ Кодексу „дія частини першої цієї статті не поширюється на правопорушення, пов'язані з перевищенням габаритних та/або вагових параметрів. Підставою для звільнення від відповідальності, передбаченої частинами першою і другою цієї статті, є наявність дозволу на проїзд автомобільними дорогами транспортних засобів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні“.

Суб'єкт права на конституційну скаргу твердить, що застосовані судами оспорювані приписи Кодексу не відповідають „вимогам верховенства права, закріпленого у статті 8 Конституції України“, оскільки встановлюють „непропорційні та несправедливі юридичні наслідки для осіб, чия поведінка має істотно різний ступінь суспільної шкідливості та протиправності“, не забезпечують „індивідуального характеру юридичної відповідальності“ (частина друга статті 61 Конституції України), а також не відповідають „вимогам необхідності та пропорційності (домірності) обмеження прав, встановленим статтею 64 Конституції України“.

Обґрунтовуючи свою позицію, Мельник В.П. посилається на окремі приписи Конституції України, на рішення Конституційного Суду України, Кодекс, а також на судові рішення в його справі.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів впливає таке.

2.1. Мельник В.П. звернувся до суду з позовом до Державної служби України з безпеки на транспорті, у якому просив скасувати постанову, якою його притягнуто до адміністративної відповідальності на підставі частини другої статті 132¹ Кодексу за правопорушення, зафіксоване в автоматичному режимі, та накладено адміністративне стягнення у виді штрафу в розмірі 51 000 грн.

Волочиський районний суд Хмельницької області рішенням від 25 червня 2026 року, залишеним без змін постановою Сьомого апеляційного адміністративного суду від 22 липня 2026 року, позов Мельника В.П. залишив без задоволення.

Суд апеляційної інстанції, зокрема, вказав, що суд першої інстанції не доповнював положень статті 132¹ Кодексу „новими умовами відповідальності, а здійснив системне тлумачення норм КУпАП, Правил дорожнього руху, Правил № 30 та Порядку № 1174, які у своїй сукупності регулюють порядок руху великогабаритних транспортних засобів та визначають умови, за яких дозвіл може бути підставою для звільнення особи від відповідальності“; „дозвіл не є спеціальною нормою матеріального права, яка змінює порядок визначення складу адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 132¹ КУпАП“.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

3.1. За Основним Законом України кожному гарантується право звернутись із конституційною скаргою до Конституційного Суду України з підстав, установлених Конституцією України, та у порядку, визначеному законом (частина четверта статті 55); Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному

судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано (стаття 151¹).

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Основним Законом України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу неприйнятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими або наявне зловживання правом на подання скарги (абзац перший частини першої, частина четверта статті 77).

3.2. Мельник В.П. просить визнати такими, що не відповідають Конституції України, частину другу статті 132¹ у взаємозв'язку з приміткою до цієї статті Кодексу „не в цілому, а в частині їх нормативного змісту“. Він указує, що „нормативний зміст полягає у встановленні такого правового регулювання, за якого особа, яка на момент фіксації порушення мала чинний дозвіл, отриманий у встановленому законом порядку, на рух транспортного засобу, вагові або габаритні параметри якого перевищують нормативні, та здійснювала рух за маршрутом, визначеним таким дозволом, у разі перевищення погоджених дозволом вагових параметрів підлягає адміністративній відповідальності за частиною другою статті 132-1 КУпАП“; „за такого нормативного регулювання наявність у особи чинного дозволу на рух транспортного засобу з перевищенням нормативних вагових параметрів не має правового значення для визначення базового показника, від якого обчислюється перевищення. Унаслідок цього особа, яка отримала відповідний дозвіл та здійснювала рух у межах погодженого маршруту, але перевищила встановлений таким дозволом ваговий параметр, за правовими наслідками опиняється у становищі, тотожному становищу особи, яка відповідного дозволу не отримувала“.

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України, проаналізувавши зміст і вимоги конституційної скарги, дійшла висновку, що Мельник В.П. не обґрунтував тверджень щодо неконституційності частини другої статті 132¹, примітки до цієї статті Кодексу, а висловив незгоду із судовими рішеннями в його справі та із застосуванням судами оспорюваних приписів Кодексу, навів власні міркування щодо запровадження іншого механізму відповідальності перевізників, не вказав на зв'язок між порушенням його конституційних прав і застосуванням оспорюваних приписів Кодексу.

3.3. Вирішуючи цю справу, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України також звертає увагу, що Мельник В.П. вже звертався до Конституційного Суду України з конституційною скаргою (вх. № 18/486 від 7 вересня 2026 року) щодо цього ж предмету конституційного контролю, за результатами розгляду якої Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України дійшла висновку про невідповідність конституційної скарги вимогам пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та відмовила у відкритті конституційного провадження у справі [Ухвала від 30 вересня 2026 року № 243-3(І)/2026].

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України, проаналізувавши доводи, наведені в конституційній скарзі (вх. № 18/487), дійшла висновку, що конституційні скарги Мельника В.П. від 7 вересня 2026 року (вх. № 18/486 та вх. № 18/487) мають той самий предмет конституційного контролю та фактично однакове обґрунтування тверджень щодо неконституційності частини другої статті 132¹, примітки до цієї статті Кодексу; відмінність між ними полягає лише в тому, що оскаржувані приписи Кодексу застосовано в остаточних судових рішеннях у різних судових провадженнях.

Отже, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає, що конституційна скарга Мельника В.П. є неприйнятною, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Мельника Віталія Павловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 132¹, примітки до цієї статті Кодексу України про адміністративні правопорушення на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.



**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**